

שבת בשבתו

גליון הקהלה החרדית "מחזיקי הדת" אנטווערפן

דברים-חזון

הדלקת הנרות: 21.10 פלג: 19.53 - פלג ב: 20.50

תחלת התענית: 21.27

מוצאי ש"ק: 22.28 ר"ת: 22.40

צאה"כ ליל ש"ק: 22.18 - סוּחַק"ש ש"ק: מג"א: 9.22/8.48 - גר"א: 9.58

ב"ה, ערב ש"ק ז' מנחם אב תשפ"ה • שנה כ"ט, גליון אלף תר"ע • דף היומי עבודה זרה מ"ד • 1 AUGUSTUS 2025 • Nr 1670

אפנינים יקרים

אחרי הכתו את סיחון מלך האמרי וגו' הואיל משה באר את התורה הזאת לאמר (א,ה) בשבעים לשון פירשה להם (רש"י).

למה דוקא אחרי המלחמה עם סיחון ועוג בעבר הירדן הוצרך לבאר את התורה בשבעים לשון?

הדבר יתבאר על פי מה שכתב רש"י בתחלת פרשת בראשית: "לא היה צריך להתחיל התורה אלא מהחודש הזה לכם, ומה טעם פתח בבראשית, שאם יאמרו אומות העולם לישראל לסטים אתם שכבשתם ארצות שבעה גוים, הם אומרים להם כל הארץ של הקב"ה, וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו". לכן אחרי מלחמת סיחון ועוג, סמוך לבואם לארצות שבעה גוים על מנת לכבוש אותן, כדי שלא יאמרו לסטים אתם, היה צורך להוציא את השטור, זו התורה, ולהעתיקה לכל הלשונות, להודיע לאומות העולם שהקב"ה הנחילנו את הארץ הזאת וברצונו נתנה לנו.

(פנינים יקרים)

בעבר הירדן בארץ מואב הואיל משה באר את התורה הזאת לאמר (א,ה)

בשבעים לשון פירשה להם (רש"י). וי"ל למה באר כאן התורה בשבעים לשון. ובזה גם יבואר הפסוק (תהלים פז, וז), ה' יספור בכתוב עמים זה יולד שם סלה.

הכלל, כי לפעמים כתיב בתורה תיבת התרגום, כגון 'יגר שהדותא' (בראשית לא, מז) וכן הלשון של שאר אומות, כגון 'טוטפת' (שמות יג, טז) טט בכתפי שתים פת באפריקי שתים (מנחות לד, א), וכן 'הן' בלשון יוני אחת (שבת לא, ב), וכן שאר לשונות שכתוב בתורה מלשונות הגוים. וחד טעם הוא, כי הלשון של כל האומות הוא החיות מן האומה, ולשון הקודש הוא של ישראל לבד.

ה' א-להיך עמך לא חסרת דבר (ב, ז)

שח כ"ק אדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א: שמעתי מכ"ק אאמו"ר זיע"א לפרש את הפסוק, עפ"י המעשה הידוע שהאחים הק' הר"ר ש' מניקלשבורג ובעל ההפלאה זי"ע בעת בואם להמגיד הרבי ר' בער זי"ע שאלו אותו איך שייך שאדם יקיים המשנה חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה והלא זה נראה מופשט מהמצאות לברך על רעה כמו טובה. ושלא אותם לביהמ"ד שם יפגשו יהודי יושב לצד התנור וישאלו אותו, והיה זה הרבי ר' זושא זי"ע, ונגשו אליו ושחו לו שהמגיד שלח אותם אליו שיאמר להם פשט במשנה, עמד הרבי ר' זושא ואמר להם בתמיהה: שהוא אינו מבין מה זה רע בכלל כדי שיוכל להסביר להם את המשנה ואיך יוכל לתרץ להם. והדברים היוצאים מלב טהור פשט להם את המשנה.

ובזה פירש הפסוק ה' אלקיך עמך לא חסרת דבר, כשאדם דבוק כולו בהש"ת לא חסר לו דבר, ואינו מרגיש צער ועגמת נפש, משום שכל מה שיש לו זה טוב. (דברות קודש, דברים תשס"ה)

ובאמת ישראל שמעו התורה בסיני רק בלשון הקודש (עי' ברכות יג, א, מגילה ז, ב), והקב"ה המביט מראשית אחרית שראה שישראל צריכין להיות בגלות, לזה כתב בתורה לשון של שאר אומות, שעל ידי זה יהיה להם אחיזה בחיות שלהם, שהוא הלשון בהתורה הקדושה, בכדי שישראל יוכל להיות להם תקומה בגלות.

וזוהו הרמז בפסוק ה' יספור בכתוב עמים, כלומר שהקב"ה כתב בתורה איזה כתב מן העמים שאר האומות, זה יולד שם סלה, בכדי שהצדיק יוכל לקיים שם, כי הצדיק נקרא זה' כמאמר חכמינו ז"ל (ברכות ז, ב) כל העולם לא נברא אלא לצוות לזה'. וזהו הרמז זה' יולד שם סלה, בכדי שהצדיק יהיה לו קיום בגלות. וזהו 'בארץ מואב' כי בארץ ישראל לא היה רק לשון הקודש, אבל בארץ מואב שהוא ארץ הגוים חוץ לארץ ישראל, צריך לבאר התורה בכל הלשונות בכדי לקיים ישראל בגלות.

ה' א-להינו דבר אלינו בחורב לאמר רב לכם שבת בהר הזה וגו' באו ורשו את הארץ (א, ו-ח)

ידוע מה שכתב הרשב"א, כי אף שבזמן מתן תורתנו היתה קבלת התורה בכפיה, שכפה עליהם הר כגיגית (שבת פח, א), ובגין כך היתה להם לישראל מודעה רבה לאוריתא, שאינם מחויבים לשומרה, מאחר שניתנה להם בעל כרחם. אולם קבלת ארץ ישראל היתה בתנאי גמור שיקבלו את התורה, שנאמר (תהלים קה, מד-מה) 'ויתן להם ארצות גוים ועמל לאומים יירשו, בעבור ישמרו חוקי ותורותיו יצוור'. ולא שייך בזה פטור של מודעה רבה.

ועל פי זה מבאר רבי יהוסף קונק' ז"ל מקרא דנ': ה' אלקינו דבר אלינו בחורב לאמר, שבהיותנו בהר חורב כפה עלינו הר כגיגית וחייב אותנו לקבל את התורה בעל כרחנו. אך כעת טרם כניסתם לארץ ישראל אומר להם משה כי 'רב לכם שבת בהר הזה', מספיק שנים הסתמכותם על התירוף של 'ההר הזה' שכפה עליכם כגיגית. מכאן ואילך קבלו עליכם מרצון את התורה, שכן היא תנאי לשיבתכם בארץ ישראל. (נחל קדומים לחיד"א)

ואמר אליכם בעת ההוא לאמר לא אוכל לבדי שאת אתכם (א, ט)

אלא כך אמר שלמה אין דייני אומה זו כדייני שאר האומות עובדי כוכבים, שאם דן והורג ומכה וחונק ומטה את דינו וגוזל אין בכך כלום, אני אם חייבתי ממון שלא כדין נפשות אני נתבע שנאמר וקבע את קובעיהם נפש (רש"י).

ויש להקשות הא הרמב"ן בפרשת וישלח (בראשית לד, יג) הביא דברי הירושלמי שדיין בן נח שהטה את הדין נהרג, וא"כ האין אמרו כאן בספרי שאין בכך כלום?

וי"ל דבדיין בן נח שהטה דין בשגגה, אם לפי דעתו עשה כדין, אפילו אם טעה אינו נתבע על כך דבר, משא"כ בדייני ישראל אף אם פסק לפי ראות עיניו, אם טעה בדינו נתחייב כיון שהיה לו ללמוד לידע הדין ולא לטעות בו. (טעמא דקרא)

עפ"י קריאת חברי הבד"ץ שליט"א לומר בכל יום אחרי תפלת שחרית, עד יעבור זעם, פרקים: ע"ט, פ"ג, קמ"ב ותפלת "אחינו כל בית ישראל"

לחן לא הקהלה

שבת פ' דברים, ח' מנחם-אב, שבת חזון וערב תשעה באב.

הדלקת הנרות: 21.10 (פלג המנחה: 19.53 - פלג ב: 20.50).

ז' שלמים לקידוש הלכנה: ליל ש"ק דברים, מתחלת הלילה, (אולם אין מקדשין הלכנה בשבת, ולא לפני תשעה באב - רמ"א).

שחרית, כנהוג, מפטירין "חזון ישעיהו" (ישעיה א) עד "ושביה בצדקה", (יש נוהגין לומר ההפטרה בניגון של "איכה" לבד מפסוקי דנחמא), אב הרחמים, מוסף כנהוג.

אחר חצות (דהיינו משעה 13.49) אין מטיילין ואין לומדים אלא דברים המותרים בתשעה באב, ויש מתירין ללמוד תורה (משנ"ב סימן תקנ"ג ס"י).

מנחה, כנהוג, (אין אומרים צדקתך ואין אומרים פרקי אבות). גם בסעודה שלישית אוכל בשר ושותה יין, אפילו כסעודת שלמה בשעתו, (ויש מחמירין שלא לישב במסיבת חברים ובשמחה בסעודה זו).

מפסיקין לאכול מבעוד יום קודם שקיעת החמה, בשעה 21.27.

מוצאי שבת: 22.28 (לשיטת ר"ת: 22.40)

תשעה באב, יום א' פרשת ואתחנן, ט' מנחם-אב, הוא תענית צבור, ואסור באכילה ושתייה, רחיצה, סיכה, תש"מ ונעילת הסנדל.

מוצאי שבת קודש בערבית, קודם והוא רחום אומרים "ברוך המבדיל בין קודש לחול" בלא שם ומלכות, (נכון להזהיר את הנשים שאינן מתפללות לומר "ברוך המבדיל בין קודש לחול" לפני שעושות איזו מלאכה). חולצין המנעלים (הש"ץ קודם ברכו והציבור לאחר ברכו), מסיירין את הפרוכת מארון הקודש, וממעיטין בנרות, יושבין על הארץ (על פי קבלה יפסיק בבגד שאינו לבוש בו - ומי שקשה לו יכול לישב על ספסל נמוך), מתפללין ערבית בקול נמוך.

ערבית, של חול כנהוג, שמונה עשרה, אתה חוננתנו, קדיש תתקבל, (אין אומרים ויהי נועם ואתה קדוש ולא ויתן לך), כשרואה הנר (קודם קריאת מגילת איכה) מברך "בורא מאורי האש" בלא הבדלה, והנשים שאינן הולכות לבית הכנסת יברכו "בורא מאורי האש" בבית (הבדלה עושים רק למחר בערב אחר התענית), וקורין איכה, אומרים קינות, איך מפי בן ובת, ואתה קדוש (ומדללים פסוק ואני זאת בריתי), קדיש שלם בלי תתקבל, עלינו.

שחרית, נוטל ידיו עד קשרי אצבעותיו (וכשמנגב ועדיין יש לחלוחית מעביר על עיניו), ומברך על נטילת ידים ושאר ברכות. משכימין לבית הכנסת (אחד מה' השכמות), אין לובשין הטלית ואין מניחין תפילין, וטלית קטן לובשין בלי ברכה, ברכות השחר (יש שאין מברכין ברכת "שעשה לי כל צרכי"), נוהגין לומר סדר היום (אין אומרים פטום הקטורת), תפלה כנהוג (בלי "עננו" ובלי "נחם"), חזרת הש"ץ, "עננו" בין גואל לרופא, (אין אומרים ברכת כהנים) חצי קדיש.

מוציאין ספר תורה וקורין ג' גברי בפרשת ואתחנן, (המשך בעמוד ג)

שונה הלכות

משנכנס אב ממעטין בשמחה (המשך)

נערך ע"י הגרא"ח שטרנבוך שליט"א רב הכשרות דקהלתנו

שבת חזון - ערב תשעה באב

• **פיללען צו פארלייטענער דאס פאסטען** ("קלי צום" א.ד.ג.), מעג מען נעמען אום שבת, אבער לכתחלה זאל מען עס צוורוקען ערב שבת און אריינמישען אין אן עסנווארג (מבית הלוי).

• ווען מען עסט שבת מעהר ווי געוויינליך צוליב דעם תענית, זאל מען נישט זאגען אז מען עסט כדי צו האבען כח צו פאסטען, ווייל דאס איז **הכנה לחול**.

• **לימוד התורה** - ערב תשעה באב נאך חצות מעג מען לערנען נאר די לימודים וואס מען מעג לערנען אום תשעה באב, אבער **ווען ערב תשעה באב געפאלט אום שבת**, איז דא א מחלוקת הפוסקים, דער רמ"א (סי' תקנ"ט ס"ב) האלט אז דעמאלס מעג מען שבת נאך חצות לערנען נאר די לימודים המותרים בתשעה באב, און דערפאר שרייבט ער (בשם המהרי"ל) **"אין אומרים פרקי אבות"**, אבער דער ט"ז (שם סק"א) האלט אז מען מעג לערנען וואס מען וויל. דער משנ"ב (שם סק"ה) פיהרט אויס, אז מען קען זיך פארלאזען אויף דעם ט"ז.

• **סעודה המפסקת** - מען דאווענט מנחה, פריער פון יעדע שבת, כדי צו האבען גענוג צייט פאר סעודה שלישית, און קענען ענדיגען **פאר די שקיעה** - 21.27 (רמ"א סי' תקנ"ט ס"ג).

• די הנגה פון די סעודה המפסקת, וואס מען עסט און וויאזוי וכו', איז דאס יאר נישט אקטועל, ווייל שבת קען זיין די סעודה המפסקת אפילו "בסעודת שלמה בעת מלכותו" (שו"ע שם). מען קען זינגען זמירות און בענטשען מיט זימן. דער מ"א לייגט צו, "אבער נישט פארברענגען צוזאמען מיט חברים", דאגעגען דער "בכור שור" האלט אז מען מעג יא פארברענגען מיט חברים, ווייל אנדערש הייסט דאס "אבלות בפרהסיא", און אזוי פיהרען זיך אסאך.

• עסען מעג מען טאקע נאר ביז די שקיעה, אבער נאכדעם מעג מען ממשיך זיין מיט זמירות און אויך בלייבען זיצען אויף א געוויינליכע בענקל, ביז דעם זמן פון מוצאי שבת. דאגעגען זיך **וואשען די הענט נאך די שקיעה איז אזוי ווי תשעה באב** (חיי אדם כלל קלו סעיף א).

• **מוצאי שבת קודש** - ווען עס קומט דער זמן פון מוצאי שבת (22.28), זאגט מען **"המבדיל בין קודש לחול"**, מען טוהט זיך אין די וואכענדיגע קליידער (פון פאר שבת, נישט פריש געוואשען), און מען גייט אין ביהמ"ד צו מעריב און מגילת איכה.

• נאך מעריב, פאר מגילת איכה, מאכט מען א ברכה **"בורא מאורי האש"** אויף א ליכט (שו"ע סי' תקנ"ו). אבער בשמים שמעקט מען נישט (אויך נישט מוצאי תענית ביי הבדלה - שו"ע שם).

• דעם מוצאי שבת זאגט מען נישט "ויתן לך" (רמ"א סי' תקנ"ט ס"ב).

• די וועלכע פאסטען נישט (א חולה א.ד.ג.) מאכען הבדלה מוצאי שבת, און ווארטען נישט אויף מוצאי תענית.

• **א פרוי וואס פאסט נישט**, מעג דער מאן מאכען פאר איר הבדלה (י"א חמר מדינה ו"א מיץ ענבים ואם אין לו אפילו יין), און זי זאל טרינקען דעם כוס, אדער עס געבען פאר א קטן. אויב זי אליין וויל נישט טרינקען, און עס איז נישט דא א קטן, זאל זי נאר זאגען "ברוך המבדיל בין קודש לחול" און זי קען עסען, און מוצאי תשעה באב וועט זי הערען הבדלה פון איר מאן.

• די שמוציגע כלים וואס זענען געבליבען פון שבת, מעג מען וואשען נאר זונטיק נאך חצות, אבער נאר אויב מען דארף האבען די כלים פאר מוצאי תענית, אדער עס איז פיל מיט פליגען, און אויב מעגליך מיט קאלט וואסער (כף החיים שם סקמ"ו).

• **שלאפען** - די נאכט פון תשעה באב זאל מען **ווייניגער באקוועם שלאפען**, צ.ב.ש. ווער עס איז געוואוינט א גאנץ יאר צו שלאפען מיט צוויי קישענעס, זאל יעצט נוצען נאר איינס (רמ"א סי' תקנה ס"ב), און דער וואס שלאפט נאר מיט איינס, זאל יעצט אינגאנצען נישט לייגען א קיש (דער תרומת) (המשך בעמוד ג)

רבי שמחה זיסל זיו זצ"ל

"הסבא מקעלם" - ח' אב תרנ"ח

מתולדותיו

הגאון רבי שמחה זיסל זיו זצ"ל נולד בשנת תקפ"ד בקעלם למשפחה מיוחסת שלשלת רבנים במשך שלשה עשר דורות, תחילת לימודו היה אצל אביו ר' ישראל נחומ'ס - למדן מופלג כאחד הגדולים שבדור ומדייני העיר קעלם, לאחר נשואיו נסע ללמוד בקובנה אצל הגאון רבי ישראל מסאלנט זצ"ל שכינהו ה"חכם" מבין תלמידיו. לשקדנותו לא היתה גבול, זמנים רבים היו לו שבהם סדריו היו ללמוד שתיים עשרה שעות בריציפות.

חדושי תורה שלו היו מצטיינים בחריפות ובהגיגות, הגאון רבי אליעזר גארדאן זצ"ל אב"ד ור"מ דטעלז העיד עליו בהספדו שכל ארבעת חלקי השו"ע היו שגורים על פיו עד כדי ידיעה לציין מקום כל הלכה לפי הס"ק. עיקר גדלותו באה לידי גלוי בחכמת המוסר, יסד את התלמוד תורה, הנועד לבני עליה מובחרים אשר בה למדו כמעט כל רבי המוסר בדור שלפנינו. נפטר בח' מנחם אב תרנ"ח.

(אור ישראל, תשרי תשנ"ח)

על מה בוש

היה (הגרש"ז מקעלם זצ"ל) אומר על עצמו: פני לזהות מבושה וחרפה עת אשכב לישן, וכידוע שדרכו בקודש היה להיות נעור כל הלילה וללמוד מחצות הלילה עד שבע בבוקר ואח"כ היה ישן נים ולא נים כשעה אחת. ועל שעה זו היה גונח ואומר אוי, כי מתפשט ומשתרע אנכי כסוס.

(המאורות הגדולים, אות ו)

העשירי יהיה קודש

קבע לו מנהג של "יום עשירי קודש", כלומר: בכל יום עשירי, הנמנה מיום הכפורים ואילך, היה מתנהג

כינוס רבנים ומחנכים

ביום שנכפל בו כי טוב (שלישי) לסדר "חזק חזק ונתחזק" (מט"ו), התקיים כינוס בהוראת מרן הרב שליט"א, עבור רבני ודייני העיר, המחנכים, והעסקנים, לדון בבעיות רציניות של"ע מתעוררים בין הורים לילדים, שהם בבחי' בנים שגלו מעל שלחן אביהם שבשמים.

מרן הרב שליט"א הקדים בדבריו, שבמשך שנים ארוכות כשהעולם התייסר והתמודד עם בעיות קשות אלו, ידעו שב"ה בעירנו לא התעוררו הבעיות החינוכיות הללו, כן יעזור ה' הלאה, וכדי להתמודד ולעצור את הצרה מיד בראשיתה, עלינו לשמוע ולהסתייע באנשי מקצוע ועסקנים המוסרים נפשם בעולם היהודי הרחב, שבמשך שנים רבות רכשו את הנסיון והידע לסיוע בהתמודדות ובטיפול ובעצירת הנגע.

לשם כך, כיבד מרן הרב שליט"א את המשפיע הרה"ג רבי יחזקאל רפופורט שליט"א שהגיע במיוחד לאסיפה זו מלונדון, וממשיפי הארגון "קשר נפשי", המסייע בפעולות כבירות בכל העולם כולו, בסיוע להורים בתחילת ההתמודדות על הילד שסר משלחנם, בדרכי הטיפול בו, ובהתמודדות מול הקשיים האחרים המתעוררים בבית בעקבות צרה זו.

הרה"ג רפופורט שליט"א פרש לפני הרבנים, את משנת "קשר נפשי", ודרכי הסיוע האמונים ע"פ דרכם והוראותיהם של גדולי וצדיקי הדורות זצ"ל, ובהכוונתם של יב"ח"ט גדולי דורנו שליט"א, והציע את עזרתם של ארגון "קשר נפשי" העולמי, לעמוד לימין עירנו, בעצירת המגפה, שבעולם כולו כבר התפשטה זה שנים רבות ל"ע באופן רחב.

בסיום האסיפה, הודיע מרן הרב שליט"א, שהתקינו מספר טלפון מקומי, שמתחבר למשרדי "קשר נפשי" במקומות אחרים, שבו הורים מתמודדים יוכלו להתקשר לקבלת עזרה ראשונה. אין צורך להזדהות, ואפשר להתייעץ בצורה פרטית בלי לתת פרטים ושמות. המטפל יתן את העצות המתבקשות בס"י, ובאם יהיה רצון יוכלו להמשיך ולהעמיק את הקשר עם הארגון.

בהמשך יוקם א"ה סניף של "קשר נפשי" בעירנו, כדי שיוכלו לתת מעטפת של ליווי, תמיכה, ייעוץ, ודרכי טיפול, תוך תפילה ובבקשה, שלא יצא מכשול תחי', והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם, ושובו בנים לגבולם!

"קשר נפשי" - 03.332.02.30 / 4422031374688

מתורת הלשכה

נמסר ע"י הרה"ג ר' אליעזר שמעון עקשטיין שליט"א

שכתב סודותיו או עסקיו או דברים פרטים שנכלל בכלל לשה"י, או גזל, או סיבה למנוע ממנו דבר בזה שקורא מכתבים אישיים, וכמו שדנו הפוסקים אם מותר להציב מצלמה נסתרת בבית הזולת לעמוד על טיבו - ע"י קובץ הישר והטוב (חלק ב' עמוד צ"ג) - שאסור להסתכל לא למנוע אדם להשתמש בשלו, או לפגוע בצנעת הפרט והאישי, משא"כ כתב בעלמא שאינו כתוב בו בנגלה שום דבר פרטי ואישי, והכתב כבר מסור לרבים או עכ"פ למוסד, ובעצם כתוב בו בחלק הנסתר שבו מהותו וטיבו של הכותב ובחכמת הגראפילא"ג לגלות הנסתר שבנגלה שממילא כתוב שם, מותר להשתמש בו גם מבלי ידיעת הכותב, וכ"ש כשנוגע לתועלת. וע"י חפץ חיים הלכות לשה"י (כלל ו' הלכה ב').

שאלה: האם מותר למסור כתב של אדם מבלי ידיעתו לגראפילא"ג לידע טובו ומהותו של הכותב לצורך שידוך, או לקחתו למלמד או לעובד וכה"ג.

תשובה: מותר.

דהנה מצינו בשו"ע הרב חו"מ הלכות נזקי ממון (סעיף יא) דאסור להסתכל על עסקיו ומעשיו של חברו כשעושה ברשותו, דיתכן שאינו רוצה שידעו ממנו מעשיו ואסור להסתכל בלא ידיעתו - ואסור לקרוא מכתב של חברו בלא רשותו, והראשונים מינהו בין תקנת רבינו גרשום ועובר בזה בחרם קדמונים, ע"י בפוסקים (יו"ד סי' של"ד) ובשו"ת חתם סופר חו"מ סי' ק"ט) ובשו"ת הלכות קטנות (ח"א סי' רע"ו) שיש איסור לבקש ולחפש מסתוריו של חברו ומה לי לא תלך רכיל לאחרים או לעצמך, אמנם נראה דרוב הפוסקים מיידי ממכתב

מתוך לוח הקהלה (המשך)

"כי תוליד בנים" עד "כל הימים", חצי קדיש, השלישי הוא המפטיר וקורין בנביא (ירמ' ח) "אסוף אסיפם" עד "כי באלה חפצתי נאום ה'" (יש נוהגין לומר ההפסדה בניגון של איכה), ברכות ההפסדה עד מגן דוד, יהללו. מחזירין ספר תורה להילכך ואומרים קניות כנהוג, עד גמירא. הקניה "אלי ציון" אומרים מעומד (יש אומרים אותו מיושב). אשרי ובא לציון (אין אומרים למנצח) ומדלגין פסוק "ואני זאת בריתי", קדיש שלם בלי תתקבל, עלינו. (אין אומרים שיר של יום ואין כאלקינו בשחרית).

אחר חצות (דהיינו בשעה 13.49) מותר לישב על הספסל.

מנחה, מתעטפין בטלית ומניחין תפילין, ומברכין עליהן, ואומרים קריאת שמע, שיר של יום, אין כאלקינו עם פטום הקטורת, קדיש דרבנן, (יש אומרים שיר של יום ואין כאלקינו לפני עלינו אחר שמונה עשרה), קרבנות, אשרי, חצי קדיש, מוציאין ספר תורה וקורין ג' גברי בפרשת "ויחל" (בדילוג), והצבור אומר בקול רם הפסוקים: שוב מחרון אפך - י"ג מדות ה' - וסלחת וכו' (אבל העולה יאמר יחד עם הקורא), (אין אומרים חצי קדיש אחר הקריאה). השלישי הוא המפטיר, הפסדה "דרשו" (ישע' נה) והברכות עד "מגן דוד", יהללו, חצי קדיש, שמונה עשרה. אומרים "נחם" בבונה ירושלים, ענו בשומע תפלה, והש"ץ אומר "עננו" בין גואל לרופא, ונחם בבונה ירושלים, ברכת כהנים, (אין אומרים אבינו מלכנו ולא תחנון), קדיש תתקבל, עלינו. חולצין התפילין לאחר מנחה (המניחים תפילין דר"ת, מניחים במנחה כמנהגם).

מוצאי תענית: בשעה 22.14 (לשיטת ר"ת: 22.38) **ערבית**, נוטלין הידים ומתפללין כנהוג. עושים הבדלה ואומרים רק ברכת "בורא פרי הגפן" (אם מבדילין על יין) ו"המבדיל" (לא "בשמים" ולא "בורא מאורי האש"). שותה הכוס בעצמו, ואין צריך ליתן לתינוק. אם לא אמר בבוקר ברכת "שעשה לי כל צרכי", אומרה עכשיו (לאחר ניעלת הנעליים).

קידוש לבנה: לפי הרמ"א אין מקדשין את הלבנה במוצאי תשעה באב, והאר"י ז"ל היה מקדש. והנהגין כמנהג האר"י, נכון לטעום לפני קידוש לבנה וללבוש המנעלים.

אין לאכול בשר ולא לשתות יין, וכן שאר דיני תשעת הימים, עד חצות היום למחר, דהיינו בשעה 13.49 שבת פ' ואתחנן, ט"ו מנחה: אב. שבת נחמן. חמשה עשר באב. הדלקת הנרות: 20.58 (פלג המנחה: 19.44 - פלג ב: 20.41)

ברכת מזל טוב חמה ולבבית להרה"ג

מוה"ר עזריאל גרין שליט"א
משגיח רוחני בשיבתנו הק' בוויילרייק
ולכל משפחתו שיחיו
לרגל אירוסי הבת עב"ג שיחיו
ירוו מהם ומכל צאצאיהם רוב נחת וכל טוב
מאחלת הנהלת הקהלה

פינת כשרות ווינקעל

היות שבתקופה האחרונה, עקב מזג האוויר המשתנה, עם גשמים עזים וכדו', אשר משריץ מתוך הארץ שרצים רבים, היה קשה עד מאד לתת להשגחה על "סאלאטען" ולנקותם מתולעים, **הננו שמחים להודיע שבס"ד הצלחנו השבוע לסדר ההשגחה עצמית, ושוב ניתן להשיג "סאלאטען".**

ייראוך עם שמש

תפלת שחרית בימות החול כותיקין
בביהמ"ד פשעווארסק
בכל יום חצי שעה לפני הנץ
יום ב' ואתחנן בשעה 5.42

*
בכל שב"ק בביהמ"ד חב"ד
התחלת התפילה בשבת זו 5.25

דבר בעתו מה טוב

תשעה באב

הרה"ק **המגיד מקאזניץ זי"ע**: מה שיוכל אדם לתקן בתשעה באב שהוא בשפלות אינו יכול לתקן בשמחת תורה (עבודת ישראל, פרקי אבות פ"ג מ"א).
הרה"ק **רבי פנחס מקארץ זי"ע**: בתשעה באב בעת שיושבין על הארץ הוא עת רצון גדול, ויכול אדם לפעול בתפילתו להשי"ת מה שצריך. (אמרי פנחס)

הסבא מקעלם (המשך)

מבדילה בין שחיטה כשרה לבין שחיטה פסולה. טפה אחת מבדילה בין מקוה כשרה לחסרה. צעד אחד מבדיל בין מחנה לוייה למחנה שכינה. הלויים מוזהרים שלא לעשות עבודת הכהנים, והכהנים מוזהרים שלא לעשות עבודת הלויים. הלויים מוזהרים שלא יעשה אחד מלאכת חבריו. איש איש על עבודתו ואל משאו, איש על מחנהו ואיש על דגלו. וכן התורה כולה. (המאורות הגדולים, אות קיז)

שבירת המדות

הוא תיקון תקנה לעצמו, שלא יכעס בשום מקרה שבעולם, אלא אם כן ילבש תחילה בגד מיוחד לכך. כן גדר לעצמו מלאכול מרק פירות במשך כל ימי חייו, באשר הרגיש פעם תאוה יתירה לזה. לסעודה שבמוצאי התעניות, היה מצוה לבשל לו דגים קטנים כדי שיהיה מוכרח לעצור בפני התיאבון - בגלל סכנת היעצמות הקטנות, ויתרגל בזה בשבירת הרצון. בבוקר בהקיצו משנתו, היה קופץ בו ברגע מהמטה בחפזון רב, כאילו שודד וסכין בידו עומד על גבו, כדי לשבור את מדת העצלות ולהתרגל בזריזות. בגלל מצבו החמרי הדחוק לא היתה לו אפשרות לתת צדקה וחשש שמא יתרגל בקפיצת יד. פעם פנה לאחיו ר' ליב ברודא, שהיה איש אמיד, שיושיט לו עזרה כספית. תוך חילופי מכתבים התגלה, שלא השתמש בכסף לעצמו, כי אם לצרכי צדקה כדי להשריש בו את מדת הנדיבות. (תנועת המוסר ח"ב, עמ' 39)

איך ללמוד מוסר

שח הגה"צ רבי שלום מרדכי הכהן שבדרון זצ"ל: שמעתי מר' אלי' ומר' צמח זצ"ל, מעשה שהיה בקעלם, בקעלם, היו הנשים הצדקניות מנהלות חנות, והבעלים ישבו ולמדו. וכך היה גם אצל ר' שמחה זיסל, הרבנית ניהלה חנות, ולפעמים הוא היה נכנס לעזור קצת, או לבדוק החשבונות והמשקלות. (המשך בעמוד ד)

משנכנס אב ממעטין בשמחה (המשך)

הדשן פלעגט מאכען א שינוי דורך אויסדרייען דעם פלאץ פון די קאפ צו די פיס.

• **מעדיצינען** - ווער עס דארף נעמען מעדיצינען פאר זיין געזונט, מעג עס נעמען אויך אין תשעה באב. אויב מען מוז צו דעם א טרינק, זאל מען נעמען א ביטערע געטראנק, צ.ב.ש. א שטארקע טיי. אויב ער קען דאס נישט ווייל עס איז צי ביטער, מעג ער עס נעמען מיט א ביסעל וואסער (אן א ברכה - אבער דאס איז נאר אז אויב ער וועט די מעדיצין נישט נעמען קען ער ווערען א חולה וואס איז פטור צו פאסטען - עפ"י שו"ת אגרות משה ח"ג ס' צא).

• **זיך וואשען** - מען טאר זיך נישט וואשען, אפילו מיט קאלטע וואסער. אבער אויב די הענט זענען נישט ריין, און מען קען זיי אנדערש נישט רייניגען, מעג מען זיי אפואשען מיט א ביסעל וואסער און זיין.

• **זיך שמירען** - מען מעג זיך נישט שמירען מיט א זאלב וואס איז נאר לתענוג. אויך מעג מען נישט נוצען קיין פערפיום. (דעאדאראנט אן א שמעק זענען דא וואס זענען מתייר). אויך פודער אויפן פנים און פארב אויף די ליפען איז אסור.

• **ניעלית הסנדל** - תשעה באב טוהט מען אן נאר **שייך וואס עס האט נישט אין זיך לעדער**. דאך אויב מען רירט זיי אן, דארף מען זיך וואשען די הענט (כף החיים ס' תקנד אות עג).

• **מוצאי תענית** מאכט מען **הבדלה**, נאר די ברכות **"בורא פרי הגפן"** און **"המבדיל"** (מען זאגט נישט "הנה א-ל-ל ישועתי" און אויך מאכט מען נישט א ברכה אויף א ליכט און אויף בשמים).

• א פרוי וואס איר מאן קומט א היים שפעט, און עס איז איר שווער צו ווארטען, מעג זי אויספאסטען גלייך מוצאי תענית (און שפעטער זאל זי הערן הבדלה פון איר מאן). אבער אויב זי קען, זאל זי נאר טרינקען (גדולי הוראה).

• **מוצאי תשעה באב יום עשירי באב** - דער מחבר (ס' תקנה) שרייבט, אז דער מנהג איז נישט צו עסען פלייש און נישט טרינקען וויין די נאכט פון מוצאי תשעה באב און אויך צומארגענס עשירי באב. אבער דער רמ"א לייגט צו, אז עס איז גענוג ביז חצות היום, און אזוי איז ביי אלע זאכען, זיך נישט וואשען, שערען און וואשען די קליידער, ביז חצות, אזוי אויך נישט הערען מוזיק (משנ"ב סם סק"ז).

• דער וואס דארף אוועק פאהרען יום עשירי באב אינדערפרי, מעג בשעת הדחק שוין וואשען זיינע קליידער מוצאי תשעה באב ביינאכט (גדולי הוראה).

כולל להוראה דחסידי באבוב

בראשות הרה"ג רבי אברהם גאלדמאן שליט"א
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך

מזמור לתודה, נהלל ונודה, לידידנו העסקן הנמרץ למען כוללנו רבות בשנים

הרה"ח ר' **בנציון מרדכי הכהן קוואדראט** הי"ו

לרגל עברו לגור בארה"ב

והזמן גרמא לברך אותו בברכת משמר היוצא מי ששיכן שמו בבית תורה זה הוא יהא בעזרו ובכל אשר יפנה יצליח אכי"ר.

והננו להודיע שמיהם והאלה כל התרומות התחייבויות ונדבות אפשר למסור לידי הגבאים

הר"ר **שלמה זלמן מייזעלס** הי"ו והר"ר **אליעזר הלוי האפפמאן** הי"ו

בברכה שנוכה להגדיל תורה ולהאדירה

קול מצהלות חתנים

מתוך שבח והודאה להשי"ת, בעמדנו בסיום השנה שעברה עלינו לטובה במעלות התורה והיראה, הננו לשגר ברכות נאמנות מעומק הלב לחברינו היקרים החשובים שלמדו בין כותלי ישיבתנו הק' בהאי שתא, לרגל שמחת לבם הלא המה

ר' **אברהם יודא יאקאב** הי"ו ר' **מנחם מענדל טעשער** הי"ו ר' **שלמה זלמן שטערן** הי"ו

לרגל שמחת כלולת אפריונם בשעט"מ

הבה"ח **גדלי' קופליק** ני"ו

הבה"ח **דוד אללעך** ני"ו

הבה"ח **דוד טעללער** ני"ו

הבה"ח **חנני' דוב סופר** ני"ו

הבה"ח **חנן דוב אללעך** ני"ו

הבה"ח **יעקב הערש שטייבער** ני"ו

הבה"ח **יעקב משולם הכהן פישער** ני"ו

הבה"ח **משה שווארץ** ני"ו

לרגל בואם בברית האירוסין בשעט"מ

ברכותינו מבית ה' שהזיווג יעלה יפה לשם ולתפארת ותזכו לבנות בית נאמן בישראל ולהמשיך מעלות רמות כאשר עם לבבכם, והימים האלו יתהפכו לששון ולשמחה וישמע בערי יהודה קול חתן וקול כלה בביאת המשיח.

המברכים בברכת אהבה וידידות

תלמידי הישיבה

גם אנו מצטרפים בלוג"ח ומתוך רוב שמחה

רבני הישיבה והנהלת הישיבה

ישיבת עץ חיים
ידידות אומות העולם

ישיבת עץ חיים
ידידות אומות העולם

הנהלת הקהילה מאחלת ברכת מזל טוב חמה ולבבית לכל בעלי השמחה

שיוכים

חיים שלום בראנדסדארפער אסתר פישער
בן הרב משה שליט"א בת ר' יחיאל יהודה נ"י
בראנדסדארפער (רייך) פישער (ערהנפער) בני ברק
אנטווערפן

יעקב משולם פישער פרומט גרין
ב"ר יצחק יואל הכהן נ"י בת הרב עזריאל שליט"א
פישער (אללער) גרין (שטויבער) אנטווערפן
אנטווערפן, כ"ט תמוז תשפ"ה

אליהו נחום קארנבלי אסתר עטיל גרינפעלד
ב"ר שאול ברוך נ"י בת ר' משה נ"י
קארנבלי (האניג) גרינפעלד (דאמען) אנטווערפן
וועסטקליף אנטווערפן, ג' מנחם אב תשפ"ה

יעקב צבי שטייבער בילא גיטל האכהייזער
ב"ר חיים יוסף נ"י בת ר' יצחק זאב נ"י
שטייבער (פריעדמאן) האכהייזער (כהן) אנטווערפן
אנטווערפן מאנשעסטער, ד' מנחם אב תשפ"ה

יהושע קארניאל ב"ר ליבוש נ"י
קארניאל (טויבער) שפיצער (בערקאוויטש) אנטווערפן
ירושלים עיה"ק משגיח כשרות בקהלתו אנטווערפן, ד' מנחם אב תשפ"ה

צבי זאב (הערשי) בערגער ריזל קאניג
ב"ר אברהם אהרן נ"י בת ר' נחמן חיים נ"י
בערגער (הערצל) קאניג (רובינפעלד) אנטווערפן
לונדון אנטווערפן, ד' מנחם אב תשפ"ה

חיים שמחה ליפשיץ אלישבע רבקה העניג
ב"ר אברהם נ"י בת ר' אשר אלתר נ"י
ליפשיץ (שפירא) העניג (רייכמאן) אנטווערפן
אנטווערפן, ה' מנחם אב תשפ"ה

גרשון מילגראם ב"ר נתן אריה נ"י
מילגראם (ביגארד) אנטווערפן
מאנשעסטער, ה' מנחם אב תשפ"ה

פנחס מנחם ליברמן עטיל פייגא ראזענפעלד
ב"ר יוסף ברכיה נ"י בת ר' שלמה יעקב נ"י
ליברמן (קארנפעלד) ראזענפעלד (טרויבע) לונדון
אנטווערפן, ה' מנחם אב תשפ"ה

הסבא מקעלם (המשך)

פעם אחת, בעת שנכנס לחנות, ראה איך שקוזאק גזלן עומד וממלא את כליו, הרבנית עומדת ומתחננת אליו שיחזל, והוא אינו שם לבו כלל לדבריה. כשנכנס הגרש"ז וראה זאת, לקח את המשקולת הגדולה, צעק עליו: הסתלק מפה - ואם לאו אני זורק עליך את המשקולת!! ותיכף ומיד ברח

בר מצוה

מרדכי יהודה בן הרב יוסף דוד רייצער נ"י
אהרן ב"ר אליהו מאלוואזען נ"י
אליהו ב"ר ישראל ליטמן נ"י

12/31

למשפ' ר' שלמה זלמן שלעזינגער-הופמאן נ"י

12/31

למשפ' ר' יוסף זוננשיין-קופליק נ"י
למשפ' ר' שמעיה אהרן פרייליך-קאהן נ"י

אותו קוזאק.

למד מכאן הגרש"ז ואמר: כך צריך ללמוד מוסר! לצעוק על היצה"ר על הרצונות הרעים שבאדם, "הלא אתה גוזל ממני את החיים לעולם הזה ולעולם הבא" - רק כך היא הדרך.

ופעם אחת נכנס ר' שמחה זיסל באלול לביהמ"ד, בשעה שלמדו מוסר וצעק: כך לומדים מוסר? מוסר צריך ללמוד כאילו שגזלן עומד לנגדך, ורוצה לבזבז אותך עד הפרוטה האחרונה!... האם אז אנו אומרים לו: ראה נא, זה לא יפה... אסור לגנוב... בבקשה לך מפה לחיים ולשלום...? הרי אז צועקים!...

המעשה הזה היה באלול, ואנו יכולים כבר לתאר לעצמנו באיזו התפעלות ורצינות למדו אז בת"ת של קעלם מוסר... ועם כל זה הוא תבע יותר! ומעתה נשאל אנו את עצמנו, האין אנו לומדים מוסר? האם אנו לומדים מוסר? האם אנו מרגישים שעומד גב גדול למולתו ורוצה לגזול אותנו? האם אנו זועקים מרה בעת שאנו לומדים מוסר?

(הגדת ר' שלום, עמ' פב)

השתפכות הנפש

היה (הגרש"ז מקעלם זצ"ל) מחונן בנפש רגישה ונלהבת. רגשותיו היו באים לידי גילוי, בעיקר, בלימוד המוסר, אשר היה משתפך בו בהתלהבות סוערת. עתים היה משנן לו איזה פסוק או מאמר מאות פעמים בניגון ערב מאד ובהתרגשות עצומה. סיפר ר' נפתלי אמסטרדם, שפעם נזדמן אתו בדרך במלון אחד. "אני נמנמתי", סח ר' נפתלי, אבל אותו שמעתי כמעט במשך כל הלילה לומד מוסר על הפסוקים: 'פתחו לי שערי צדק, אבוא בם אודה י-ה. זה השער לה', צדיקים יבואו בו'. הוא היה שר פסוקים אלו בלשון בקשה ותשובה, בניגון של תחנונים קורע לב ונוגע עד הנפש. רש"י היה גם יוצר בעצמו ניגונים. ידועים הניגונים שלו על הפסוקים: "תשב אנוש עד דכא ותאמר שובו בני אדם", "וזכור את בוראך בימי בחורותיך... והגיעו שנים אשר תאמר אין לי בהם חפץ", ועוד, שהיה לפעמים משנן אותם לעצמו ומתלהב בהם שעות ארוכות בלי הפסק. פעם בחול המועד סוכות, שר בסוכה את הניגון "וזכור את בוראך" במשך שש שעות ברציפות.

Na 22u.: 0903.92248 (1.50€ per min.)
Dokter van wacht - 0900.10.512
HATZOLOH - 03.289.00.00
הגדה

תורנות בתי מרקחת
Wachtdienst (9.00-22.00 uur)

שבת היא מלזעק
ורפואה קרובה לבא

vrijdag 1 augustus
Internationale, Appelmansstr. 11
zaterdag 2 augustus
Markgrave, Markgravelei 32
zondag 3 augustus
Bankapotheek, Mechelsestwg. 12

maandag 4 augustus
Breedenaed, Van Eycklei 47
dinsdag 5 augustus
Mann, Jan van Rijswijcklaan 82

woensdag 6 augustus
Plantijn, Plantin en Moretuslei 92
donderdag 7 augustus
Anfarma, Schulstr. 1 (hvk V Schoonbeke)

1 augustus (ליל ש"ק) na 22u.: Internationale, Appelmansstraat 11

בתי מרקחת שפתוחים בכל ש"ק
Justitia, Justitiestraat 81: 10.00-16.00 - Centraal Station, Pelikaanstraat 3: 10.00-17.00 - Grote Markt 56: 10.00-17.00
Wapper, Schuttershofstr. 48a 9.30-18.30

להארות והערות בכל הקשור לגיליון ולקבלת הגיליון נא לפנות דרך המייל Shabato@machsike-hadass.be

בינו שנות דור ודור

ש"ק - ח' אב
תרנ"ח: רבי שמחה זיסל [ב"ר ישראל] זיו - דער אלטער פון קעלם
תרצ"ח: רבי מנחם [ב"ר אברהם] בראדי - אב"ד קאליב
יום א' - ט' אב
תקכ"ח: רבי יצחק זעקל [ב"ר יששכר בערמן] הלוי שפיץ - גאבד"ק באניהאד - ברכת יצחק
תקע"ה: רבי יעקב יצחק [ב"ר אברהם אליעזר] הלוי הורוויץ - החוזה מלובלין

יום ב' - י' אב
ב' קצ"ו: יששכר בן יעקב אבינו
רס"ט: דון יצחק [ב"ר יהודה] אברבנאל - אברבנאל

יום ג' - י"א אב
תרכ"ד: רבי הלל [ב"ר מאיר] הלוי מפאריטש - פלח הרימון
תרס"ז: רבי יצחק [ב"ר שלמה] בלאזער - רבי איצל פעטערבורגער - פרי יצחק

יום ה' - י"ג אב
שצ"ג: רבי נתן נטע [ב"ר שלמה] שפירא מקראקא - מגלה עמוקות
תקפ"ט: רבי מרדכי [ב"ר אברהם] באנעט מניקלשבורג - מגן אבות
תשמ"ד: רבי יוסף [ב"ר יעקב יחזקיה] גרינוואלד - רב מטאמבאטהעל - פאפא - אנטווערפן-ניו יארק

יום ו' - י"ד אב
תרל"ד: רבי צבי הירש [ב"ר אהרן] מליסקא - אך פרי תבואה
תשל"א: רבי יוסף נפתלי [ב"ר אשר] שטערן - ראש ישיבת פרעשבורג בירושלים - שער יוסף
תשנ"ב: רבי יצחק [ב"ר שלום יוסף] פרידמאן - האדמו"ר מבוהוש

ש"ק - ט"ו אב

נחום איש גמזו
שמ"ח: רבי שמעון [בן] לביא - בעל השיר "בר יוחאי"
תרט"ו: רבי מאיר נתן [ב"ר חיים] הלברשטאם - בן הדברי חיים
תרל"ג: רבי אשר [ב"ר אהרן] מסטאלין-קארלין
תרל"ח: רבי יעקב [ב"ר מרדכי יוסף] מראדזין - בית יעקב
תרע"ח: רבי צבי הירש [ב"ר ברוך] הלברשטאם - רב דרודניק
תשכ"ב: רבי בנציון [ב"ר יצחק זאב] יאדלער - המגיד מירושלים - תפארת ציון
תש"ס: רבי חנוך [העניך] דוב [ב"ר אליעזר זאב] פאדווא - חשב האפוד - רב דלאנדאן

מודעה חשובה

מודיעים בזאת לציבור תושבי עירנו שתתקיים א"ה

אסיפת הסברה

בענין גזירת "ברית מילה"

ביום המר והנמר תשעה באב, היום בו נחרב בית מקדשנו וגלינו מארצנו למשך קרוב לאלפיים שנות גלות תחת האומות

הכינוס יתקיים א"ה

ביום א' - תשעה באב

באולם חב"ד - בשעה 18.00

ישאו דברים:

מר פ. מארקוויץ - יו"ר הקונסיסטואר
אחד מהעו"ד המלווים את התק
ואחד מהעסקנים שיחי'

בתפלה שהימים האלו יתהפכו לששון ולשמחה

וועד העסקנים

גליון "שבת בשבתו" לפרשיות ואתחנן-עקב
יו"ל השנה בגליון אחד, ויהיה אפשר לקבלו

בחנות "הערש-כץ" ליד הקופה

בימים ב' ג' ו' ואתחנן.

בברכת וקווי ה' יחליפו כח

מנוחה נכונה

ר' יחיאל ישעיה ב"ר יהודה מנחם שטיין ע"ה

אנטווערפן-ירושלים עיה"ק

ד' מנחם אב תשפ"ה

שבת בשבתו

גליון הקהלה החרדית "מחזיקי הדת" אנטווערפן

גליון מיוחד לקראת ימי הנופש

ב"ה, ערב ש"ק ז' מנחם אב תשפ"ה • שנה כ"ט, גליון אלף תר"ע • דף היומי עבודה זרה מ"ד • Nr 1670 • 1 AUGUSTUS 2025

כי מלאכיו יצוה לך

לקראת ימי הנופש, שבהם נמצאים בדרכים, הננו לעורר שיש לנקוט במשנה זהירות שלא להקל בעניני יהדות אף כקוצו של יו"ד, ובפרט בעניני כשרות, שכמו שמקפידים בכל השנה לאכול רק מכשרות מהודרת, כך במקומות הנופש יש לברר היטב על הכשרויות השונות.

בנוגע ל"רשימות כשרות" כאן ובמדינות אחרות, יש לבדוק היטב שזה אכן אותו מוצר שמופיע ברשימה, כי לפעמים יש מוצרים שדומים מאד ואפשר להכשל בקלות בטריפות ח"ו. כמו"כ אנו חוזרים ומדגישים שהמחמיר לקנות מוצרים רק עם הכשר תבוא עליו ברכה.

גם בעניני מקואות יש לעמוד על המשמר ולברר היטב אם עומדת תחת השגחה תמידית ותחת איזה השגחה/רב המכשיר

לשאלות בעניני כשרות אפשר לפנות אל רבני הכשרות:

הגרא"ח שטרנבוך שליט"א: 0477.676.349

הגר"מ שארף שליט"א: 0494.042.994 - 0044.7971.293.578

לשכת הוראה

לשכת ההוראה תהיה סגורה במשך ימי הנופש.

ואין להשתמש ב"תיבת הדואר" עבור שאלות בימי הנופש.

אפשר להתקשר לדיינים שליט"א שנמצאים אי"ה בעיר (ובאין מענה אפשר להשאיר הודעה ובעז"ה יחזרו אליכם):
הגר"ע האניג שליט"א: 0495.471.735 - הגר"ו פאללאק שליט"א: 0489.877.557

הטלפון של "לשכת הוראה" ימשיך לפעול כרגיל גם בימי החופש

03.208.4115

משעה 8.00 בבוקר עד 12.00 בלילה

ברכת ושמור צאתנו ובואנו לחיים ולשלום

הלכות וואס זענען נוגע אויפ'ן וועג און אין וואקאנס

נמסר ע"י הגר"מ מאשקאוויטש שליט"א דומ"ץ בעלזא ומרבני לשכת הוראה דקהלתנו

אויפ'ן וועג

• **תפלת הדרך** - ווען מען פארט א לענגערע וועג (בערך 4 קילומעטער) אויסער'ן שטאט דארף מען זאגן תפלת הדרך.

• לכתחילה זאל מען עס זאגן נאנט צו נאך א ברכה ווי 'בורא נפשות' אדער 'אשר יצר'.

• מ'קען יוצא זיין פון א צווייטן.

• די נאכט גייט נאכ'ן טאג לגבי תפלת הדרך (ד.ה. אויב מען פארט ארויס בייטאג און מ'האט געזאגט 'תפלת הדרך', דארף מען נישט זאגן נאכאמאל ביינאכט), אבער א נייע 'טאג' זאגט מען נאכאמאל אהן קיין 'שם' ביים ענדע.

• **מזונות זעמל** - מ'זאל נישט עסן אויף איינמאל מער ווי 2 זעמל (וואס האבן צוזאמען די וואג פון 230 גראם), ווייל ס'איז א שאלה פון קביעת סעודה [וואס דעמאלטס גייט מען אריין אין א ספק פון דארפן זיך וואשן נטילת ידיים, המוציא און בענטשן].

• **נטי"י אין בית הכסא:** אויב ס'איז נישטא וואו זיך צו וואשן די הענט נאר אין טוילעט, מעג מען זיך וואשן דארט, מ'זאל אראפלייגן די דעקל פון דעם טוילעט, דערנאך וואשן די הענט און ארויסגיין מאכן די ברכה און זיך אפווישן. (אויך ווען מ'וואשט זיך נישט צו ברויט איז כדאי צו אפווישן די הענט אינדרויסן).

• ביים זיך וואשן צו ברויט דארף מען האבן א כלי וואס ענטהאלט לכל הפחות א רביעית (86 מ"ל) וואסער.

• אויב מען האט נישט קיין טעפל, קען מען נעמען א פלאסטיק בעכער, אדער אפילו א פלאסטיק פלאש.

• **דאווענען:** אויב מען האט מער ישוב הדעת צו דאווענען זיצעדיג זאל מען דאווענען שמונה עשרה זיצעדיג, (און זיך אויפשטעלן נאר בשעת מען ביקט זיך און ווען מען טרעט אויס).

די דירה

• אויב ס'הענגט א 'צלם' אין די דירה, זאל מען עס נישט אראפנעמען (אויב מען וועט עס דארפן צוריק לייגן), נאר מ'זאל עס צודעקן מיט א שמאטע, און מען מעג עס אויפדעקן ווען מ'פארט אוועק.

• אויב מען האט עס נישט צוגעדעקט זאל מען

לכתחילה נישט זאגן קיין דבר שבקדושה אין יענע שטוב, אויב ס'איז וויכטיג זאל מען זיך לכל הפחות אויסדרייען, (ווען מ'מוז דאווענען דארט, זאל מען נישט דאווענען אנטקעגן דעם אפילו אויב דארט איז מורה, נאר זיך אויסדרייען אויף א אנדערע זייט).

די קאך

• **לעקטער פון פריזשידער:** די ערשטע זאך איז גוט צו געדענקען אויסצודרייען אדער פארקלעבן די לאמפ פון די פריזשידער, די נייע סארט פריזשידער קען מען אויסלעשן די לאמפ מיט א מאגנעט, אדער לייגן ביים שטעקער א שבת-זייגער.

• **די גאז:** מ'כשר'ט די עלעקטרישע גאז דורך אנצינדן (יעדע איינס עקסטער) אויף די העכסטע נומער פאר 10 מינוט. פאר דעם זאל מען זיכער מאכן אז די גאז איז איז גענצליך ריין און טריקן און נישט גענוצט די לעצטע 24 שעה.

• **אינדוקסי גאז:** ס'איז דא צו באקומען א סיליקון וואס מ'קען מיט דעם צודעקן די גאז און קאכן דערויף. אבער פאר דעם זאל מען זיכער מאכן אז די גאז איז גענצליך ריין און טריקן און נישט גענוצט די לעצטע 24 שעה.

• די אלע גאזן וואס האבן א גלאז, זאל מען געווארנט זיין (אויך נאכן כשר'ן) אז ווען מען לייגט ארויף א טאפ זאל סיי די טאפ פון אינטן און סיי די גאז זיין טריקן, און ס'זאל נישט איבערלויפן אינמיטן קאכן, [אויב ס'איז איבערגעלאפן אדער ס'איז יא געוועהן נאס, בדיעבא אסר'ט עס נישט די טאפ מיט די געקעכטס, ווייל דער גוי האט שוין מסתמא נישט געקאכט דארט מער ווי 24 שעה].

• מען דעקט צו די טויך/שיש מיט א דיקע פלאסטיק טישטוך אדער זילבערפאפיר, אבער מ'זאל נישט ארויפלייגן דערויף קיין הייסע טעפ נאר אויף אן אינטערלייגער.

• אויב די דאמפקאפ איז א שטיק העכער די טעפ און ס'איז ריין פון אינדרויסן קען מען עס ניצן.

• **די סינק:** מ'קען ניצן די סינק דורך וואשן די כלים

מיט לויט וואסער, ווען מ'האלט עס אין די לופט, און נישט אריינלייגן קיין כלים אינעם סינק - דעמאלטס דארף מען עס נישט כשר'ן.

• אויב מען וויל אריינלייגן געשיר אין סינק, דארף מען כשר'ן די סינק מיט קאכעדיגע וואסער פון א כלי ראשון (ווי למשל א טשייניק, מ'קען ניצן דערצו פונעם גוי), ס'דארף זיין ריין און טריקן, מ'הייבט אן פון אונטן ארויף (ד.ה. קודם די ערד פונעם סינק און דערנאך די ווענט און דערנאך די קראן).

• אויב עס נישט גאנץ ריין, זאל מען עס רייניגן מיט א שטארק רייניגונגסמיטל, ווי למשל סט. מאריץ.

• די קראן כשר'ט מען ווי פאלגנד, מ'לאזט רינען הייסע וואסער און מ'גיסט ארויף הייס וואסער פון אינדרויסן, דערנאך שווענקט מען אלעס אפ מיט קאלט וואסער.

• אויב די סינק ווערט געניצט פאר פליישיגע געשיר זאל מען נישט אריינלייגן קיין מילכיגע כלים, און נישט אויסגיסן שיריים פון מילכיגס.

• **בדיעבד:** אויב מען האט בטעות אראפגעלייגט א הייסע מאכל אדער כלי אויף די נישט געכשר'טע טויך/סינק, איז עס מותר, (ווייל דער גוי האט דאס שוין נישט געניצט קיין 24 שעה, זענען די בליעות פון די כלי שוין פגום), דאס איז אבער נאר אויב דער פלאץ איז ריין און ס'איז נישטא קיין שיריים פון עסן.

• **די אויוון:** אויב מען וויל עפעס באקן אדער אנווארעמען אין אויוון זאל מען עס אריינלייגן אין א אלומיניאם בעקעלע און גוט פארמאכן, און דערנאך עס ארומנעמען מיט זילבערפאפיר (כדי די עסן זאל זיין ארומגענומען 2 מאל), און אראפלייגן אין אויוון אויף א ריינע פלאץ.

• אן אויוון מיט א סעלפקלינינג סיסטעם זענען די פוסקים מיקל צו ניצן געהעריג נאכ'ן כשר'ן דורכ'ן מאכן דעם פראגראם.

• **די מיקרא:** קען מען נישט כשר'ן. אויב מען וויל עפעס אנווארעמען אפילו צוגעדעקטערהייט דארף מען זייער אויפפאסן אז ס'זאל נישט פלאצן (בפרט ביי רינעדיגע זאכן), מ'זאל עס ארומנעמען מיט קוך פאפיר וואס זאפט אים, און דערנאך מיט 2 זעקלעך (וואס האבן פלאץ צו ווערן אביסל אויפגעבלאזן), און נישט אויף צו לאנג.

• אויב ס'האט זיך געעפנט זאל מען פרעגן א שאלה צו מען מעג עס עסן.

• **די עלעקטרישע טשייניק:** לכתחילה זאל מען ברענגען פון אינדערהיים און נישט נוצן דעם גוי'ס, אויב ס'איז וויכטיג קען מען עס נוצן ווי פאלגענד, גוט אפפונצן פון אינדרויסן, און אנפילן מיט וואסער ביז אויבן, לאזן קאכן, און אויסגיסן, און דערנאך נוצן פאר אייגן געברויך..

• **טבילת כלים:** אויב מען דארף קויפן א נייע כלי [אין א פלאץ ווי ס'איז נישטא קיין מקוה], זאל מען לכתחילה קויפן א פלאסטיקענע, אויב מ'דארף וויכטיג אן אייזערנע אדער גלאז, זאל מען אינזין האבן ביים קויפן נישט צו קונה זיין די כלי, (נאר ווען מ'קומט אהיים, און דעמאלטס טובלען).

• וואסער פון א קוואל איז כשר צו טובל'ן דערין אפילו די וואסער לויפט, אבער וואסער פון רעגן אדער צולאזטע שניי מוז די וואסער שטיין אויף איין פלאץ אזוי ווי א מקוה.

שבת קודש

• **שבת פלאטע:** אויב מען האט נישט מיטגענומען קיין שבת-פלאטע, מעג מען לאזן ליגן די שבת'דיגע מאכלים אויפ'ן גאז, נאך וואס זיי זענען שוין אינגאנצן (המשך בעמוד ב)

הלכות וואס זענען נוגע אויפ'ן וועג און אין וואקאנס

[המשך מעמוד א]

געקאכט, אבער מ'טאר זיי נישט אראפנעמען אויף צוריקצולייגן.

• ס'איז דא עלעקטראנישע גאזן וואס וועגן זיכערהייט לעשט זיך עס אויס אטאמאטיש נאך 6-7 שעה, מ'זאל עס מברר זיין פאר שבת, כדי מ'זאל נישט האבן קיין קאלטע טשולענט - אין א פאל וואס ס'איז יא געשעהן, אויב די טשולענט איז נאך הייס, אויב דער שכן האט א שבת פלאטע אדער בלעך, און מען האט געמאכט א עירוב אין הויז, קען מען עס טראגן צום שכן און לייגן אויפן שבת פלאטע אדער בלעך.

• אויף אן אנדוקסי גאז קען מען נישט לאזן קיין טאפ אויף שבת, ווייל ס'האקט זיך אפ די לעקטער ווען מען נעמט אוועק דער טאפ.

• אויב מען האט פארגעסן אויסצודרייען דער לאמפ פונעם פריזשידער, מעג מען בעטן א גוי עס צו עפענען און פארמאכן.

• די נייע סארט פריזשידער און פריזער וואס האבן איינגעבויטע סענסורס דארף מען דאס בלאקירן מיט א שטארקע מאגנעט, אויב ס'גייט נישט זאל מען עס אנשטעלן מיט א שבת-זייגער און עפענען די פריזשידער/פריזער אין די צייט וואס עס איז אויסגעלאשן.

• עלעקטראנישע אויג: די נייע בנינים זענען איינגעריכט מיט עלעקטרישע אויגן אויף אנצוצינדען די לעקטער, וואס דאס איז א פראבלעם שבת. די בעסטע איז צו האנדלען מיט'ן בעל הבית/קונסיערש אז פאר אביסל געלד זאל ער עס לאזן אנגעצונדן א גאנץ שבת (אדער לכל הפחות די שעות וואס מ'גייט אריין און ארויס).

• אויב מ'איז דארט אליין (אן אנדערע גוי'ישע שכנים) קען מען עס צודעקן מיט זילבערפאפיר א. ד. ג., ס'איז דא אזעלכע וואס האבן א ריקער אינטערן סענסור וואס מ'קען דורכדעם מאכן עס זאל בלייבן אנגעצונדן אדער אויסגעלאשן א גאנצע צייט.

• אויב ס'גייט נישט מיט די אויבנדערמאנטע עצות, זאל מען לייגן א אייגענע לאמפ, [אדער בייטאג ווען ס'קומט אריין גענוג לעכטיקייט פון די פענסטער], אזוי האט מען נישט הנאה פון די לעקטער פון הויז.

עירובי חצרות

• אויב מ'ווייל טראגן אין הויז (אין טרעפן צימער, אדער הויף וואס איז גוט ארוםגענומען), אויב עס וואוינט דארט נאר 1 יידישע משפחה (די רעשט זענען גוים) דארף מען נישט קיין עירוב.

• אויב ס'וואוינען דארט 2 יידישע משפחות (וואס עסן נישט צוזאמען ביי די שבת'דיגע סעודות) דארף מען מאכן א עירוב.

• וויאזוי מאכט מען די עירוב: מ'דארף אפדינגען פון די גוים זייערע רשות און די בשותפות'דיגע פלעצער, מ'קען עס אפדינגען פון דעם קונסיערש (פוצער). מ'זאל איהם זאגן: כדי מיר זאלן מעגן טראגן דא אין טרעפן הויז אדער הויף דארפן מיר דינגען די פלאץ אויף שבת, (ס'דארף זיין אינזערס אינגאנצן, אבער דאס שטערט נישט ענקער ניצן ווי געווענליך), וועגן דעם דינג איך פון אייך די פלאץ אויף די קומענדיגע שבת (אדער אפאר שבתים) פאר אזויפיל געלט, און דערנאך געבט מען די געלט. (מ'מעג נישט זאגן אז ס'האט נישט קיין שום חוק, ס'איז נאר א רעליגיעזער זאך).

• דערנאך נעמט מען א חלה אדער א פעקל מצות (וואס ענטהאלט בער די גרויס פון א האלבע איי פער משפחה, אויב ס'האט א קוואנטום פון 8 אייער איז עס גיט אפילו פאר 100 משפחות), און מ'בעט איינער א גדול/גדולה (לכתחילה נישט פון די משפחה וואס צו איר בלאגנט די חלה) זאל עס זוכה זיין פאר אלע יידישע איינוואוינערס פון דעם הויז. (מ'זאל נישט נעמען א חלה וואס מ'וואלט נישט אוועקגעגעבן א חלק דערפון פאר די שכנים).

• דערנאך זאגט מען די נוסח פון מאכן א עירוב (ווי ש'שטייט אין סידור - אויב עס וואוינט דארט א גוי בקביעות זאל מען נישט מאכן קיין ברכה).

• די חלה מעג מען עסן אין שבת, אבער נאר ווען ס'איז שוין זיכער נאכט.

• אויב מען האט נישט געמאכט קיין עירוב, קען מען דאך טראגן אין טרעפנהויז אדער אין הויף (וואס איז גיט ארוםגענומען) זאכן וואס זענען געוועהן דארט פון ערב שבת, אבער מען טאר זיי נישט אריינעמען צו די דירות און גארנישט ארויסברענגען פון די דירות.

• א קינד וואס קען שוין קריכן מעג מען איהם לאזן אליין ארויסקריכן פון די דירה ביז די טרעפן הויז, און דערנאך אויפהייבן און אראפטרעגן די טרעפן צו די שטאק ווי ס'וואוינט א שכנ'טע, און איהם אראפלייגן כדי דאס קינד זאל אליין אריינקריכן אדער אריינגיין אין די דירה, אדער אראפטרעגן צו די הויף (אויב מ'דארף נישט אדורך גיין קיין פלאץ וואס איז נישט ארוםגענומען מיט גוטע מחיצות), אבער מ'טאר איהם נישט אריינטראגן אדער ארויסטראגן פון די דירה צום טרעפנצימער אדער צו יעדע שותפות'דיגע פלאץ אן קיין עירוב.

• כדי צו טראגן אין הויף דארף מען פאר שבת גיט איבערקוקן די מחיצות צו ס'איז כשר, (צו זיי זענען הויכער 10 טפחים, און צו ס'איז גוט פארמאכט פון אלע זייטן, קליינע פרצות קענען אמאל זיין כשר, אבער ביי די ווינקלעך קענען זיי פסל'ן די גאנצע מחיצה, מ'דארף זיך דורכרעדן מיט איינער וואס קען גוט די הלכות - ס'איז ראטזאם דאס נישט צו לאזן פאר ערב שבת).

דינים פון הוצאה

• א פלאץ ווי ס'איז נישטא קיין עירוב דארף מען געווארנט זיין צו בודק זיין ערב שבת די טעשער פון די קליידער וואס מ'פלאנט מיט זיי ארויסצוגיין אויפ'ן גאס אין שבת, און אויך שבת פאר'ן ארויסגיין (ווייל אפשר האט מען עפעס אריינגעלייגט אין טאש אין שבת - לכתחילה לייגט מען נישט אריין קיין זאכן אין טאש).

• אויב מען האט פארגעסן עפעס אין טאש און מ'כאפט זיך אינמיטן גאס, זאל מען זיך נישט אפשטעלן, נאר גייענדיג דאס ארויסווארפן מיט א שינוי אויפ'ן ערד.

• אויב ס'איז א חשוב'ע זאך וואס מ'קען נישט אוועקווארפן, ווי שליסלעך א. ד. ג., זאל מען גייענדיגערהייט דאס ארויסנעמען פון טאש און אריינשטופן אין א פלאץ וואו עס איז נישט די סדר צו טראגן, און אזוי אהיימגיין.

תחום שבת

• מ'דארף אויפפאסן ווען מ'שפאצירט אינדרויסן פון שטאט, נישט ארויס צו גיין פון די תחום שבת (2000 איילן), 10 מינוט א נארמאלע גאנג קען שוין זיין א שאלה פון תחום שבת.

• אין א דערפל וואס די הייזער זענען ווייט איינס פון צווייטן, האט עס בכלל נישט קיין דין פון א שטאט, דארף מען שוין רעכענען 'תחום שבת' פון די טיר פון הויז.

• אויב מ'דארף מאכן א עירוב כדי צו קענען גיין דאווענען, זאל מען זיך אדורך רעדן מיט א מומחה.

כשרות

• פיש מעג מען קויפן פון א גוי, נאר אויב מ'זעט נאך

הודעה משמחת

שמחים אנו להודיע שחברת "שפע"

הודיעה לנו שהם יספקו אי"ה חלב טרי כרגיל מדי שבוע גם בימי הנופש

Vakantieregeling

Bakkerijen:

GOTTESFELD	open
HEIMISCHE	11/8-20/8 gesloten tussen 14.00-17.00
KLEINBLATT	gesloten van 2 t/m 24 aug.

Beenhouwerijen & Take Away Fleishig:

BERKOWITZ	gesloten van 3 aug. t/m 19 aug.
DRESDNER	gesloten van 6 aug. t/m 20 aug.
K THE BEST	van 3 aug. t/m 25 aug.
MILMEAT	tussen 10/8-22/8 open 10.00-13.00 & woe-dond ook 15.00-19.00

Gevogeltehandelaars:

MANDELONIC	gesloten van 3 aug. t/m 18 aug.
------------	---------------------------------

Restaurants Fleishig:

AL HAESH	van 6/8 t/m 20/8 gesloten
HOFFY'S	open
BLUE LAGOON	open
RIVI'S	van 27 juli t/m 3 aug. gesloten, dan gedurende vakantie open 17.00-22.00

Restaurants & Take Away Milchig:

CONFETTI'S	open, verplicht reserveren 03.213.31.76
MAMA MIA	open
MILKY BITE	voor info tel. 03.230.48.00
TIME OUT	gesloten van 3 aug. t/m 22 aug.

Viswinkels:

BERNSTEIN	Gesloten van 3/8 t/m 19/8
DAGIM	voor info tel. 03.281.30.14
HOFFMAN	gedurende de vakantie op donderdag en vrijdag open
KORNIK	gesloten van 5/8 t/m 2/8

משרד הקהלה יהיה סגור

מיום שני י' מנחם אב עד יום שלישי כ"ה מנחם אב

Het bureel van de Kehille is gesloten van 4/8 t.e.m. 19/8

אויף זיי די הויט מיט די כשר'ע סימנים.

• אויב דער גוי האט צושניטן די פיש, זאל מען אפרייבן די פלאץ פון דעם שניט מיט אן אייגענע מעסער און אפשווענקן.

• מ'זאל נישט ניצן די גוי'ישע בארביקוי אייזענעס.

בברכת צאתכם ובואכם לשלום

מפרסמים אנו רשימת המקומות ברחבי אירופה (קברי צדיקים, מלונות, מסעדות וכדו') הנמצאים תחת השגחתנו המהודרת:

בודפשט, הונגריה
Semes Bakery
Gyömrői út 29/b, 1103
Budapest. +36304858873

בודפשט, הונגריה
Uptown Kosher
Nagy Diofa utca 4, 1074 Budapest. +36304858873

איטליה
Hotel Cristallo
Via Piolet, 6, 11021 Valtournenche AO. +97236156100

אוסטריה
Relax Resort Hotel
Kreischbergstraße 2, 8861 St. Lorenzen ob Murau.
+97235791710

שווייץ
Hotel Scuol Palace
Nairs 500, 7550 Scuol, Swiss
+97229999599

לשאלות ובירורים אפשר לפנות אל המשגיח הנמצא במקום, או למערכת הכשרות במייל: kashrus@machsike-hadass.be

קוקסיד, בלגיה
Hotel Villa Altol
Damesweg 10, 8460 Koksijde. +32486483103

קנוקקע, בלגיה
Sea u - Take Away
Van Bunnelaan 30, 8300 Knokke-Heist.
+32475661515

מזיבוז, אוקריינא
"אהלי צדיקים" מזיבוז - "הכנסת אורחים" לונמא
24 Bal Shem Tov Street, Medzybizh. +97229997272

לודמיר, אוקריינא
"הכנסת אורחים" לודמיר
Kniazia Vasylika Street 1, 44209 Ludmir.
+97224535660

רימנוב, פוילן
Silver catering
אש"ל רימנוב - 33 Rymanów, Poland 38-480.
Ul. Kalwaria +9727096562